

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**Завдання до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
"ОБЛІК І АУДИТ"**

**для студентів напрямів підготовки
6.030601 "Менеджмент", 6.140103 "Туризм"
денної форми навчання**

Харків. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016

Затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку.
Протокол № 6 від 22.12.2015 р.

Укладачі: І. А. Цюрко
Ю. О. Леонова
Н. С. Доценко

3-13 Завдання до самостійної роботи з навчальної дисципліни "Облік і аудит" для студентів напрямів підготовки 6.030601 "Менеджмент", 6.140103 "Туризм" денної форми навчання / уклад. І. А. Цюрко, Ю. О. Леонова, Н. С. Доценко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 64 с.

Подано завдання до самостійної роботи для поглибленого вивчення теоретичного матеріалу на основі вирішення практичних завдань. До самостійної роботи включено: обліково-розрахункові завдання, ситуаційні завдання, практичні вправи, розроблені відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Рекомендовано для студентів напрямів підготовки 6.030601 "Менеджмент", 6.140103 "Туризм" денної форми навчання.

Вступ

Функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання вимагає знання законодавчих та нормативних актів щодо ведення бухгалтерського обліку господарських операцій. В Україні відбувається поступове реформування податкового законодавства, що також вимагає знань останніх змін у цій сфері для забезпечення належної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві за різноманітними об'єктами.

Перевіркою правильності складання бухгалтерської документації та звітності, а також виявленням помилок, можливих зловживань займається аудитор. Певні підприємства підлягають проведенню обов'язкового аудиту, деякі лише ініціативного. Це пов'язано з організаційно-правовою формою їх господарювання, формою власності та видом діяльності. Аудиторські перевірки дозволяють запобігти випадкам шахрайства та зловживань із боку посадових осіб, визначити правильність складання фінансової звітності підприємства, що, у свою чергу, також відображається на формуванні репутації підприємства.

Метою навчальної дисципліни "Облік і аудит" є формування у студентів системи компетентностей на основі теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та ведення бухгалтерського обліку та особливостей здійснення аудиту на підприємстві.

Зважаючи на важливість знань із бухгалтерського обліку та провадження аудиторської діяльності, дисципліна "Облік і аудит" є актуальною та потребує вивчення. Зокрема, авторами запропоновано комплекс завдань до самостійної роботи студентів. Ці завдання охоплюють теми із самостійної роботи студентів, що включені до робочої програми зазначеної навчальної дисципліни.

Самостійна робота студентів дозволяє більш поглиблено засвоїти теоретичні знання та напрацювати практичні навички у вирішенні розрахунково-аналітичних завдань з обліку, ситуаційних завдань з аудиту, відчувати повсякденну роботу бухгалтера та аудитора, вирішуючи практичні справи, пов'язані з їх безпосередньою діяльністю.

Змістовий модуль 1

Основи бухгалтерського обліку і облік основних господарських процесів

Тема 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку

Завдання 1.1. Класифікація активів, капіталу й зобов'язань підприємства.

Підприємство АТ "Стройтрест" станом на 31 березня поточного року має в розпорядженні такі ресурси та джерела їхнього формування, наведені в табл. 1.

Необхідно дані табл. 1 об'єднати в активи, капітал і зобов'язання, а всередині них згрупувати у групи й підгрупи, класифікацію активів зробити в табл. 2, а джерел їхнього формування в табл. 3. Підрахувати підсумки за групами, підгрупами і всього активів, капіталу й зобов'язань.

Таблиця 1

Склад активів капіталу й зобов'язань АТ "Стройтрест" станом на 31 березня 20__р.

№ п/п	Найменування майна підприємства	Сума, грн
1	2	3
1	Незавершені капітальні вкладення	96 000
2	Верстати із програмно-цифровим керуванням	26 320
3	Виробниче обладнання в механічних і складальних цехах	125 632
4	Сталь кругла на складі	31 200
5	Інші матеріали на складі	7 800
6	Комплектуючі вироби й покупні напівфабрикати на складі	82 400
7	Кольорові метали на складі	3 600
8	Будинки виробничих цехів	42 000
9	Будинки матеріальних складів і готової продукції	35 000
10	Будинок адміністративного корпусу	25 000
11	Деталі та вироби, що не пройшли всіх стадій технологічного оброблення в механічних і складальних цехах	4 680
12	Напівфабрикати власного виготовлення	6820
13	Короткострокові вкладення в цінні папери інших підприємств	18 300

Закінчення табл. 1

1	2	3
14	Довгострокові фінансові вкладення (інвестиції) на придбання акцій інших підприємств	20 200
15	Продукція, відвантажена покупцям	115 000
16	Аванси постачальникам за матеріали	12 100
17	Заборгованість постачальникам за матеріали	18 200
18	Аванси, отримані від покупців і замовників	17 600
19	Витрати підприємства на освоєння нових видів продукції	30 725
20	Малоцінні та швидкозношувані предмети (МШП)	600
21	Кредиторська заборгованість за електроенергію	186
22	Короткострокові кредити	16 000
23	Довгострокові кредити	92 000
24	Товарні знаки продукції підприємства	457
25	Брокерське місце на товарній біржі	2 213
26	Ліцензії на зовнішньоторговельну діяльність	872
27	Кошти в касі	2 020
28	Поточний рахунок	55 890
29	Статутний капітал	385 080
30	Резервний фонд	16 025
31	Нерозподілений прибуток	126 600
32	Валютний рахунок	3 126
33	Заборгованість працівникам підприємства з оплати праці	21 253
34	Заборгованість бюджету	33 110
35	Заборгованість підприємства Пенсійному фонду й іншим органам страхування	9 301
36	Знос основних засобів	94 832
37	Готова продукція	94 332
38	Векселі видані	11 600

Таблиця 2

Класифікація активів підприємства

Найменування активів	Сума, грн
1	2
I. Необоротні активи	
Основні засоби	
Нематеріальні активи	
Незавершене будівництво	
Довгострокові фінансові інвестиції	

1	2
Відстрочені податкові активи	
Інші необоротні активи	
Разом	
II. Оборотні активи	
Виробничі запаси	
МШП	
Незавершене виробництво	
Готова продукція	
Заборгованість покупців за відвантажену продукцію, виконані роботи (послуги)	
Векселя отримані	
Аванси видані	
Поточний рахунок	
Каса	
Інші оборотні активи	
Разом	
III. Витрати майбутніх періодів	
Усього активів	

Таблиця 3

Класифікація джерел утворення активів підприємства

Найменування джерел утворення активів	Сума, грн
I. Власний капітал	
Статутний капітал	
Несплачений капітал	
Нерозподілений прибуток	
Разом	
II. Довгострокові зобов'язання та забезпечення	
III. Поточні зобов'язання та забезпечення	
Короткострокові кредити банку	
Векселя видані	
Розрахунки з постачальниками за товари, роботи, послуги	
Розрахунки: з бюджетом зі страхування з оплати праці	
Разом	
Усього джерел формування активів	

Завдання для самоконтролю

1. Зробити економічне групування активів капіталу та зобов'язань за такими даними: будівля складу – 102 800 грн, готова продукція – 32 050 грн, поточний рахунок – 5 700 грн, розрахунки майбутніх періодів – 17 200 грн, статутний капітал – 100 700 грн, несплачений капітал – 20 800 грн, прибуток – 3 800 грн, заборгованість постачальникам за матеріали 58 200 грн, розрахунки по заробітній платні – 15 850 грн.

2. Визначити, до яких груп активів належать ресурси підприємства: нематеріальні активи за остаточною вартістю 7 250 грн, малоцінні та швидкозношувані предмети – 8 320 грн, заборгованість покупців за відвантажену продукцію – 27 720 грн, незавершене виробництво – 32 790 грн.

3. Визначити, до яких груп належать наведені капітал та зобов'язання підприємства. Статутний капітал – 60 300 грн, прибуток – 7 200 грн, розрахунки з бюджетом – 3 700 грн, розрахунки з постачальниками за сировину – 4 880 грн.

4. Розподілити вказані види заборгованості до дебіторської та кредиторської: заборгованість покупців за відвантажену продукцію – 12 100 грн, аванси видані – 7 250 грн, розрахунки з підзвітними особами – 375 грн, заборгованість постачальникам за матеріалами – 15 700 грн, заборгованість бюджету за податками – 8 300 грн, заборгованість Пенсійному фонду 5 200 грн.

Визначити співвідношення між дебіторською та кредиторською заборгованостями.

Література: основна [3]; додаткова [17; 19; 20; 22; 24; 35].

Тема 2. Метод бухгалтерського обліку

Завдання 2.1. Бухгалтерський баланс.

Скласти бухгалтерський баланс на 31 березня звітного року АТ "Стройтрест" за діючою формою, використовуючи дані завдання 1.

Завдання 2.2. Скласти бухгалтерський баланс підприємства на 30 вересня звітного року за діючою формою, використовуючи дані табл. 4.

**Склад активів, капіталу та зобов'язань підприємства
станом на 30 вересня 20__ р.**

№ п/п	Активи, капітал та зобов'язання	Сума, грн
1	Каса	200
2	Виробничі запаси	639 200
3	Кредиторська заборгованість постачальникам за товари, роботи, послуги	100 400
4	Статутний капітал	1 985 600
5	Інша дебіторська заборгованість	46500
6	Інша кредиторська заборгованість	32 300
7	Готова продукція	223 500
8	Товари	38 000
9	Резервний капітал	21 600
10	Розрахунки з авансів виданих	300
11	Основні засоби (первісна вартість)	1674000
12	Векселя отримані	556 100
13	Поточний рахунок	20 000
14	Короткострокові кредити банку	518 000
15	Прибуток	517 000
16	Малоцінні та швидкозношувані предмети	202 000
17	Розрахунки з оплати праці	82 000
18	Знос основних засобів	100 000
19	Накопичена амортизація нематеріальних активів	58 000
20	Незавершене виробництво	305 000
21	Розрахунки зі страхування	16 800
22	Розрахунки з бюджетом	282 500
23	Нематеріальні активи (первісна вартість)	10 000

Завдання для самоконтролю

1. Скласти бухгалтерський баланс ТОВ "Фонд" на 30 червня поточного року за такими даними: земельна ділянка, на якій розташовано підприємство, – 28 000 грн, будівля офісу – 35 500 грн, бетонна огорожа 7 500 грн, офісні меблі та приладдя – 6 530 грн, малоцінні виробничі приладдя та інвентар, термін служби якого менше року – 900 грн, верстати та інше виробниче устаткування – 45 000 грн, патент на технологію

виробництва виробу – 2 800 грн, знос (амортизація) нематеріальних активів – 2 570 грн, матеріали для виробництва продукції – 23 720 грн, незавершене виробництво – 1 800 грн, готівка в касі – 350 грн, гроші на поточному рахунку – 5 500 грн, сума авансів видана підзвітним особам – 250 грн, статутний капітал – 59 700 грн, нерозподілений прибуток – 25 000 грн, короткостроковий кредит банку – 45 000 грн, заборгованість постачальникам матеріалів і послуг – 15 000 грн, заборгованість працівникам за заробітною платою – 6 980 грн, заборгованість бюджету за податками – 1 200 грн, заборгованість органам соціального страхування – 2 400 грн.

2. Визначити, у якому розділі активу чи пасиву балансу відображено такі статті: нематеріальні активи, статутний капітал, касу, забезпечення витрат персоналу, поточні фінансові інвестиції, готову продукцію, векселі видані, цільове фінансування, дебіторську заборгованість за розрахунками з бюджетом, видані аванси, резервний капітал, кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, витрати майбутніх періодів.

Завдання 2.3. Вплив господарських операцій на баланс підприємства. Визначити, до якого з чотирьох типів змін у балансі під впливом господарських операцій належить кожна з наведених в табл. 5 операцій, та вказати тип змін у спеціально відведену для цього графу.

Таблиця 5

Перелік господарських операцій

№ п/п	Зміст операцій	Сума, грн	Тип змін
1	2	3	4
1	Випущено з виробництва готової продукції	12 000	
2	Підприємство перерахувало в борг іншому підприємству грошові кошти безготівковому розрахунку	250 000	
3	Отримано виробничі запаси від постачальника на суму	15 500	
4	Відпущено матеріали на виробництво продукції	7 200	
5	Нараховано оплату праці робітникам з виробництва продукції	12 000	
6	Утримано із заробітної платні податок із доходів фізичних осіб	175	
7	Отримано за чеком у касу з поточного рахунка в банку готівку для виплати заробітної плати, допомоги з тимчасової непрацездатності	4 500	
8	Видано з каси заробітну платню, допомогу з тимчасової непрацездатності	4 500	

1	2	3	4
9	На поточний рахунок у банку надійшла короткострокова позика банку	25 000	
10	З поточного рахунку в банку перераховано заборгованість:		
	а) постачальникам	3 000	
	б) платежі в бюджет	1 900	
	в) фондам соціального страхування	500	
	г) іншим кредиторам (аліменти)	300	
11	Зараховано на поточний рахунок від покупців в погашення заборгованості за отриману продукцію	45 000	
12	Повернута з основного виробництва на склад невикористані сировина та матеріали	920	

Завдання для самоконтролю

Визначити, до якого типу змін у балансі під впливом господарських операцій належить кожна з наведених у табл. 6.

Таблиця 6

Перелік господарських операцій

№ п/п	Зміст операцій	Сума, грн	Тип змін
1	З поточного рахунку погашено заборгованість за короткострокову позичку	151 000	
2	Нараховано заробітну платню робітникам основного виробництва		
3	Нараховано за рахунок коштів соціального страхування працівникам допомогу з тимчасової непрацездатності	3 100	
4	Отримано та оприбутковано малоцінні та швидкозношувані предмети від постачальників	820	
5	Отримано від постачальника верстат (у тому числі ПДВ 3000 грн)	18 000	
6	Прийнято до оплати рахунок організації, що монтувала придбаний підприємством верстат (у тому числі ПДВ 1050 грн)	6 300	
7	Зараховано до складу основних засобів придбаний змонтований верстат	20 250	
8	Нараховано амортизацію основних засобів, що використовують у виробничому процесі	400	
9	Видано під звіт на господарські потреби	2 520	
10	Придбано підзвітною особою виробничі запаси (у тому числі ПДВ 420 грн)	2 100	

Література: основна [3]; додаткова [17; 19; 20; 22; 37].

Тема 3. Організація бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання

Завдання 3.1. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис.

1. Відкрити рахунки й записати наведені в табл. 7 суми залишків відповідно за дебітом або кредитом рахунку.

2. Скласти реєстраційний журнал господарських операцій за формою, наведеною в табл. 8. Установити кореспонденцію рахунків за кожною з них, користуючись планом рахунків.

3. Записати господарські операції на рахунках. Підрахувати за кожним рахунком дебетові та кредитові обороти, вивести сальдо на кінець місяця (табл. 9).

4. Скласти оборотну відомість за синтетичними рахунками (табл. 10).

5. Скласти бухгалтерський баланс на 30 квітня звітного року за чинною формою.

Таблиця 7

Дані статей балансу підприємства станом на 1 квітня звітного року

№ п/п	Статті балансу	Сума, грн	
		Актив	Пасив
1	Основні засоби (первісна вартість)	264 000	
2	Статутний капітал		143 825
3	Короткострокові кредити		89 100
4	Розрахунки з постачальниками		88 000
5	Виробничі запаси	106 700	
6	Знос основних засобів		154 220
7	Розрахунки з підзвітними особами	396	
8	Нерозподілений прибуток		13 200
9	Розрахунки з покупцями й замовниками	110 220	
10	Розрахунки з бюджетом		11 000
11	Каса	990	
12	Поточний рахунок	6 600	
13	Незавершене виробництво	49 280	
14	Розрахунки з оплати праці		28 600
15	Розрахунки зі страхування		10 241
	Усього	538 186	538 186

Журнал реєстрації господарських операцій за квітень 20_ р.

№ п/п	Зміст операції	Сума, грн	Кореспондентські рахунки	
			дебет	кредит
	Разом:			

Відкриття та заповнення рахунка виконати за формою:

Розрахунки з постачальниками

8) 49 500	С ₁ 88 000 14) 10 200
Оборот 49 500	оборот 10 200
	С ₂ 48 700

Господарські операції за квітень звітнього року

№ п/п	Господарські операції	Сума, грн
1	Видано з каси на відрядження Л. Д. Степанову	275
2	Нараховано заробітну платню робітникам основного виробництва	27 940
3	Утримано із заробітної платні податок із доходів фізичних осіб	3 740
4	Надійшло в касу з поточного рахунка на виплату заробітної платні	2 794
5	Перераховано з поточного рахунка заборгованість перед бюджетом	4 620
6	Перераховано з поточного рахунка заборгованість органам соціального страхування	7 700
7	Видано із каси Г. Г. Казанській на господарчі потреби	220
8	Погашено заборгованість постачальникам з поточного рахунка підприємства	49 500
9	Видано з каси заробітну платню робітникам підприємства	27 390
10	На поточний рахунок підприємства надійшла заборгованість від покупців продукції	88 000
11	Оприбутковано на склад підприємства запчастини, які надійшли від фірми "Запчастини"	1 650
12	Списано на потреби основного виробництва запчастини	1 650
13	Придбані Г. Г. Казанській МБП за рахунок грошей, виданих під звіт	286
14	Надійшло на склад матеріалів від постачальників	10 200

Оборотна відомість за синтетичними рахунками

Коди рахунків	Назва Рахунка	Сальдо на 01.04 з. р.		Обороти за місяць		Сальдо на 30.04 з. р.	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
	Разом						

Завдання 3.2. Необхідно розкрити економічний зміст кожної операції та визначити тип змін, який вона спричиняє в бухгалтерському балансі (табл. 11).

Наприклад: у завданні наведено бухгалтерську проводку Дебет рахунка 311 "Поточні рахунки в національній валюті" та кредит рахунка 601 "Короткострокові кредити банку в національній валюті" – 250 000 грн.

Відповідь: операція відображає надходження на поточний рахунок підприємства короткострокового кредиту банку. У результаті цієї операції збільшилась сума коштів на поточному рахунку та збільшилась заборгованість банку по кредиту.

Реєстраційний журнал господарських операцій

Дебет рахунка	Кредит рахунка	Сума, грн	Зміст господарської операції	Типи зміну балансу
1	2	3	4	5
23 "Виробництво"	22 "Малоцінні та швидкозношувані предмети"	1 200		
631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"	311 "Поточний рахунок в національній валюті"	135 200		
372 "Розрахунки з підзвітними особами"	301 "Каса в національній валюті"	720		
471"Забезпечення виплат відпусток"	661 "Розрахунки по заробітній платі"	18 700		
12"Нематеріальні активи"	154 "Придбання нематеріальних активів"	7 800		
23 "Виробництво"	131 "Знос основних засобів"	10 500		
20 "Виробничі запаси"	23 "Виробництво"	5 700		
301 "Каса в національній валюті"	372 "Розрахунки з підзвітними особами"	275		

1	2	3	4	5
92"Адміністративні витрати"	661 "Розрахунки по заробітній платі"	13 700		
20 "Виробничі запаси"	46 "Не оплачений капітал"	20 500		
10 "Основні засоби"	15 "Капітальні інвестиції"	250 000		
24 "Брак у виробництві"	20 "Виробничі запаси"	300		
281 "Товари на складі"	631 "Розрахунки з вітчизняними постачальниками"	12 500		
661 "Розрахунки по заробітній платі"	24 "Брак у виробництві"	120		
641 "Розрахунки з бюджетом"	311 "Поточний рахунок у національній валюті"	1 320		
10 "Основні засоби"	424 "Безкоштовно отримані необоротні активи"	25 000		
91"Загальновиробничі витрати"	20"Виробничі запаси"	780		

Завдання для самоконтролю

1. Скласти кореспонденцію рахунків за такими господарськими операціями руху грошових коштів на рахунок в банку:

а) зараховано на поточний рахунок у банку:

з каси невидану заробітну платню – 850 грн;

від покупців на погашення заборгованості – 14 527 грн;

короткострокові позики – 70 000 грн;

аванс від покупця – 15 600 грн;

б) перераховано з поточного рахунка в банку:

постачальнику заборгованість за сировину – 21 860 грн;

банку відсоток за розрахунково-касове обслуговування – 120 грн.

2. Скласти кореспонденцію рахунків за господарськими операціями:

а) видано з каси в підзвіт на господарські витрати – 270 грн;

б) затверджено звіт робітника про використання коштів на господарські витрати – 240 грн;

в) здано в касу залишок авансу підзвітних сум – 30 грн.

3. Скласти кореспонденцію рахунків за розрахунками з оплати праці:

а) нараховано заробітну платню: робітникам виробництва – 12 000 грн; обслуговуючому персоналу цеху – 8 300 грн; адміністративному персоналу – 6 450 грн;

б) утримано податок із доходів фізичних осіб із заробітної платні працівників – 1 220 грн;

в) видано з каси заробітну платню працівникам – 980 грн.

4. За даними кореспонденціями рахунків скласти зміст господарських операцій, які відбулися на підприємстві:

1. Д-т 301; К-т 375.	6. Д-т 23; К-т 22.	11. Д-т 79; К-т 92.
2. Д-т 311; К-т 361.	7. Д-т 92; К-т 661.	12. Д-т 92; К-т 209.
3. Д-т 311; К-т 501.	8. Д-т 23; К-т 372.	13. Д-т 443; К-т 40.
4. Д-т 91; К-т 201.	9. Д-т 23; К-т 91.	14. Д-т 91; К-т 209.
5. Д-т 93; К-т 133.	10. Д-т 201; К-т 23.	15. Д-т 311; К-т 42.

Завдання 3.3. Форми бухгалтерського обліку

Баланс підприємства "Електра" станом на 31 грудня 200_ р. наведено у табл. 13. Протягом січня на підприємстві відбувалися господарські операції, наведенні в реєстраційному журналі табл. 14.

Необхідно: скласти кореспонденцію рахунків за операціями, відобразити господарські операції в журналах і відомостях. У головній книзі табл. 15, відкрити рахунки на основі балансу на 31 грудня.

Підрахувати підсумки операцій записаних у журналах і перенести їх до головної книги. У головній книзі підрахувати обороти та вивести сальдо на рахунках бухгалтерського обліку на 31 січня.

За даними головної книги (табл. 12) скласти баланс підприємства на 31 січня 20__ р. (Додаток А).

Журнал 1

по кредиту рахунка 30 "Каса", 31 "Рахунки в банках", 33 "Інші засоби"
за _____ 20__ р.

1. Із кредиту рахунка 301 "Каса" в дебет рахунків

Номер операції	372	661	377	...		Усього
Усього						

2. Відомість 1.1 по дебету рахунка 301 "Каса" із кредиту рахунків Сальдо на початок місяця _____

Номер операції	311	372	...	Усього
Усього				

Усього по кредиту _____ по дебету _____

Сальдо на кінець місяця _____

3. Із кредиту рахунка 311 "Поточний рахунок" у дебет рахунків

Номер операції	92	301	631	...		Усього
Усього						

4. Відомості 1.2 в дебет рахунка 311 "Поточний рахунок" із кредиту рахунків

Сальдо на початок місяця _____

Номер операції	361	Усього
Усього				

Усього по кредиту _____ по дебету _____

Сальдо на кінець місяця _____

Журнал 3

Облік розрахунків довгострокових та поточних зобов'язань

за _____ 20__ р.

1. Із кредиту рахунків 16, 34, 36, 37, 38, 51, 62, 63, 64, 68 у дебет рахунків

Номер операції	Дебет рахунків	Кредит рахунків									Усього
		16	34	361	372	38	51	62	631	641	
	Усього										

Відомість 3.1

аналітичного обліку розрахунків із постачальниками та замовниками по рахунку 361

за _____ 20__ р.

Номер операції	Покупець (замовник)	Сальдо на початок місяця	У дебет рахунка 361 із кредиту		Із кредиту 361 у дебет рахунка		Сальдо на кінець місяця
			701	разом	311	разом	
							—
	Усього						

Відомість 3.2
аналітичного обліку розрахунків із різними дебіторами
по рахунку 372
за _____ 20__ р.

Номер операції	Назви дебітора (підзвітна особа)	Сальдо на початок місяця		У дебет 372 із кредиту рахунків		Із кредиту 372 у дебет рахунків			Сальдо на кінець місяця	
		дебет	кредит	301	разом	301	92	разом	дебет	кредит
	Усього									

Відомість 3.3
аналітичного обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками
по рахунку 631
за _____ 20__ р.

Номер операції	Назви постачальника	Сальдо на початок місяця	У дебет 631 із кредиту рахунків		Із кредиту 631 у дебет рахунків				Сальдо на кінець місяця
			311	разом	201	23	641	разом	
	Усього								

Відомість 3.6
аналітичного обліку розрахунків із бюджетом
по рахунку 641
за _____ 20__ р.

№ операції	Показник	Сальдо на початок місяця		У дебет 641 із кредиту рахунків		Із кредиту 641 у дебет рахунків		Сальдо на кінець місяця	
		дебет	кредит	631	разом	701	разом	дебет	кредит
	Усього								

Журнал 5

"Облік витрат"

із кредиту рахунків: 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28,39, 65, 66, 90, 92, 93, 94,
95, 96, 97, 98, 99

за _____ 20__ р.

№ операції	Дебет рахунків	Кредит рахунків									Усього
		901	92	93	94	95	96	97	98	99	
	Усього										

III. Витрати діяльності

№ операції	Дебет рахунків	Кредит рахунків						Усього за журналом	Із журналів 1, 2, 3, 4, 6, 7			Усього витрат
		201	23	26	65	661	91		1	3	7	
	Усього											

Журнал 6

Облік доходів і результатів діяльності

із кредиту рахунків 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79

за _____ 20__ р.

№ операції	Дебет рахунків	Кредит рахунків								Усього
		701	71	72	73	74	75	76	791	
	Усього									

Журнал 7

Облік власного капіталу та забезпечення зобов'язань
із кредиту рахунків 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49
за _____ 20__ р.

№ операції	Дебет рахунків	Кредит рахунків										Усього
		40	41	42	43	441	45	46	47	48	49	
	Усього											

Таблиця 12

Головна книга

Рахунок _____
(номер і назва рахунка)

Місяць	Обороти за дебетом					Усього по дебету	Усього по кредиту	Сальдо	
	із кредиту	із кредиту	із кредиту	із кредиту	і т. д.			дебет	кредит
	_____ за журналом	_____ за журналом	_____ за журналом	_____ за журналом	_____ і т. д.				

Завдання 3.4. Облік необоротних активів.

Мета використання практичних задач – засвоєння обліку надходження та вибуття, необоротних активів, облік зносу.

Підприємством придбано будівлю для виробничих цілей вартістю 240 000 грн. Під час купівлі будівлі сплачено збір на обов'язкове державне пенсійне страхування (1 %) у сумі 2 400 грн. Будівлю здано в експлуатацію. Господарські операції наведено в табл. 13.

Залишки на рахунках на початок місяця такі:

311 "Поточний рахунок" – 35 000 грн;

103 "Будівлі та споруди" – 150 000 грн;

40 "Статутний капітал" – 185 000 грн.

Необхідно в реєстраційному журналі скласти кореспонденцію рахунків за операціями, відкрити рахунки, зробити рознесення операцій за ними, підрахувати обороти та вивести залишки за рахунками на кінець місяця, скласти оборотну відомість.

Таблиця 13

Господарські операції за _____ 20__ р.

№ п/п	Зміст операцій	Суми, грн
1	Здійснено передоплату постачальнику за будівлю	240 000
2	На суму податкового кредиту за ПДВ	40 000
3	Перераховано з поточного рахунка 1 % до Пенсійного фонду	2 400
4	Придбано будівлю в постачальника	200 000
5	Відображено суму податкового кредиту за ПДВ	40 000
6	Відбувся залік передоплати	240 000
7	Списано збір до Пенсійного фонду (1 %)	2 400
8	Будівлю здано в експлуатацію	202 400

Завдання 3.5. Відобразити на рахунках бухгалтерського обліку операції з обліку амортизації основних засобів, відкрити рахунки, зробити рознесення операцій за рахунками, підрахувати обороти, вивести кінцеве сальдо, скласти оборотну відомість. Господарські операції наведено у табл. 14.

Таблиця 14

Господарські операції по обліку амортизації основних засобів

№ п/п	Зміст операцій	Суми, грн
1	Нараховано знос (амортизацію) основних засобів:	
	а) цехів основного виробництва	1 570
	б) обслуговуючих виробництв	980
2	Нараховано знос (амортизацію) основних засобів загально-виробничого призначення	1 230
3	Нараховано знос (амортизацію) будівлі складу готової продукції	1 050
4	Відображено суму індексації амортизаційних відрахувань основних засобів, уведених до 01.01.1994 р.	25 000
5	Списано суму зносу основних засобів, що вибули	1 300

Завдання 3.6. Облік запасів.

Мета використання практичних задач – засвоєння обліку вступу та використання виробничих запасів, готової продукції, малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Підприємство придбало виробничі запаси в постачальника. Залишки за синтетичними рахунками підприємства такі: сировини й матеріалів – 5 000 грн. Поточний рахунок – 120 000 грн. Розрахунки з постачальниками – 13 700 грн.

Господарські операції за звітний період наведено в табл. 15.

Таблиця 15

Господарські операції за звітний період

№ п/п	Зміст операцій	Сума, грн
1	Проведено передоплату постачальнику	10 200
2	Нараховано податковий кредит за ПДВ	1 700
3	Оприбутковано запаси, які надійшли від постачальника	8 500
4	Відображено податковий кредит за ПДВ	1 700
5	Оприбутковано матеріали, придбані через підзвітних осіб	740
6	Нараховано податковий кредит за ПДВ	148

Необхідно:

скласти кореспонденцію рахунків за наведеними операціями;

скласти за даними синтетичними рахунками шахову й оборотну відомості.

Завдання 3.7. Підприємством придбано малоцінні та швидкозношувані предмети на суму 840 грн, у т. ч. ПДВ. Протягом звітного місяця передано зі складу МШП на виробництво продукції в сумі 500 грн. Оприбутковані МШП виявлено в ході проведення інвентаризації на суму 120 грн, МШП унесено засновниками в рахунок формування статутного капіталу 1 700 грн, безкоштовно надійшли МШП на суму 570 грн за справедливою вартістю.

Необхідно скласти кореспонденцію рахунків за операціями, наведеними в табл. 16 та скласти шахову та оборотну відомості.

Залишки на початок місяця за синтетичними рахунками:

Малоцінні та швидкозношувані предмети – 1 500 грн.

Розрахунки з постачальниками – 32 000 грн.

Поточний рахунок – 1 700 грн.

Господарські операції за місяць

№ п/п	Зміст операцій	Сума, грн
1	Перераховано з поточного рахунку постачальнику за МШП	840
2	Надійшло та оприбутковано МШП на складі	700
3	Відображено сума податкового кредиту за ПДВ	?
4	Передано МШП на виробництво продукції	500
5	Оприбутковано МШП, які виявлені під час інвентаризації	120
6	МШП унесено засновниками в рахунок формування статутного капіталу	1 700
7	Безкоштовно надійшло МШП	750

Завдання 3.8. Облік грошових коштів, розрахунків із дебіторами. Мета завдання – закріплення теоретичних знань з обліку грошових коштів у касі та поточних рахунках, а також облік розрахунків із дебіторами шляхом рішення завдань зі складанням бухгалтерських проводок та обчислення задач щодо розрахунків із підзвітними особами.

За вихідними даними скласти бухгалтерські проводки та бухгалтерський баланс.

Дані для виконання завдання.

На підприємстві "Зоря" за жовтень 20XX р. відбулися такі господарські операції (табл. 17), за якими треба скласти бухгалтерські проводки, та оборотну відомість синтетичних рахунків (табл. 18).

Таблиця 17

Господарські операції "Зоря" за жовтень 20XX р.

№ п/п	Зміст господарських операцій	Бухгалтерські проводки		Сума, грн
		Д	К	
1	2	3	4	5
1	Одержані в касу з поточного рахунка грошові кошти на виплату авансів робітникам на відрядження			2 800
2	Унесено до каси суму грошей – залишок по відрядженні В. Т. Галича			40
3	Видано гроші підзвітним особам			
	Г. Л. Черняку на господарські потреби			1 200
	В. Т. Галичу на відрядження			1 600
4	До каси по чеку з поточного рахунка одержано гроші на виплату заробітної платні			28 600
5	Виплачено заробітну платню з каси			28 600

1	2	3	4	5
6	Невиплачена заробітна платня, яка депонована (суму визначити)			
7	До каси надійшов внесок із заборгованості у статутний капітал			5 300
8	На поточний рахунок зараховано депоненти та залишок каси			5 900
9	На поточний рахунок зараховано заборгованість за векселями отриманими			96 600
10	Із поточного рахунка перераховано заборгованість із бюджету			3 190
11	Звіт В. Т. Галича після повернення з відрядження, до якого додано квитанції та чеки Проїзд – сума 180 грн; проживання в готелі з харчуванням: два дні з одноразовим харчуванням на суму 320 грн, два дні із дворазовим харчуванням – 338 грн, один день із трьохразовим харчуванням – 173 грн, добові – на суму 125 грн; чек на суму 600 грн, у тому числі ПДВ за куплену програму по технології виробництва. Отже, треба перевірити звіт та проставити правильні суми			
12	Одержані в касу гроші з поточного рахунка на виплату позики та підзвіт	4 600		
13	Із каси видано гроші підзвіт К. О. Бойко на господарські потреби			600
14	Із каси видано позику робітникам підприємства О. В. Коваленку			4 000
15	Одержано звіт від Г. Л. Черняка з доданням рахунків і чеків на куплені виробничі запаси на виконання поточного ремонту Запаси передано на склад, про що є підпис комірника На суму ПДВ			1 000 200
16	Одержано звіт від К. О. Бойко, згідно з яким було проведено передплату на періодичні видання в поштовому відділенні на майбутній рік На суму ПДВ			600 120
17	Із поточного рахунка перераховано			
	страхові внески по соцстраху			3 600
	обов'язкові податки та збори			700
	відкрито акредитив			5 000
	проведено короткострокові фінансування інвестицій			2 000
	Перераховано грошові кошти на виплату пенсій своїм пенсіонерам			8 000
18	На поточний рахунок зараховано:			
	отримані дивіденди			3 000
	суми претензій, пені			1 200
	цільові надходження			5000
	відшкодування з бюджету			3400
	відшкодування винуватців			540

Оборотна відомість із синтетичних рахунків

Шифр рахунка	Назва рахунка	Залишок на початок місяця		Обороти за місяць		Залишок на кінець місяця	
		дебет	кредит	дебет	кредит	дебет	кредит
	Усього						

Література: основна [3; 10]; додаткова [17; 19; 20; 22]; інформаційні ресурси [49].

Тема 4. Бухгалтерський облік основних господарських процесів діяльності суб'єктів господарювання

Завдання 4.1. Облік витрат основної діяльності підприємства.

Мета завдання – ознайомитися та засвоїти склад витрат на виготовлення продукції, та їх облік на синтетичних рахунках.

Методичні рекомендації:

Облік витрат на виготовлення продукції ведеться на рахунку 23 "Виробництво". На суми заробітної платні, треба нарахувати частку на обов'язкове пенсійне страхування, соцстраху, резерв забезпечення та інші, згідно з чинним законодавством.

Для визначення фінансового результату треба обчислити всі витрати з реалізації продукції.

Згідно з бухгалтерським балансом, підприємство має залишки таких синтетичних рахунків у грн: основні засоби – 268 400, знос основних засобів – 141 000, виробництво – 274 500, малоцінні та швидкозношувані предмети – 82 100, готова продукція – 389 000, каса – 2 100, поточний рахунок – 210 400, резерв сумнівних боргів – 54 000, статутний капітал – 457 000, нерозподілені прибутки – 381 000, розрахунки за податками та платежами – 93 900, розрахунки за страхуванням – 96 000, розрахунки за іншими операціями – 3 100.

**Журнал реєстрації господарських операцій
за вересень 20XX р.**

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	Нараховано заробітну платню робітникам, зайнятим збутом продукції			1 200
2	Нараховано на заробітну платню згідно з чинним законодавства ЄСВ (36,7%)			?
3	Видано під звіт робітникам відділу збуту на відправлення продукції покупцям			1 300
4	Списано за актами малоцінні та швидкозношувані предмети збутового призначення			680
5	Списано на упаковку та відправлення готової продукції тару й тарні матеріали			420
6	Нараховано амортизацію основних засобів, використовуваних на збут продукції			3 200
7	Нараховано амортизацію інвентарної тари на складі готової продукції			1 300
8	Списано витрати підзвітних осіб, зайнятих збутом продукції			1 260
9	Списано витрати транспортної установи (оплачено раніше) зі збуту продукції, у т. ч. ПДВ			1 440 240
10	Списано на витрати операційної діяльності собівартість реалізованих виробничих запасів			960
11	Списано на витрати операційної діяльності втрати від знецінення виробничих запасів			450
12	Створено резерв сумнівних боргів			1 100
13	Відображено витрати від нестачі палива			230
14	Отримано в касу залишки невикористаних підзвітних сум			40
15	Згідно з договором, відвантажено готову продукцію покупцю, у тому числі ПДВ			540 000 90 000
16	Визначено фактичну собівартість відвантаженої продукції			350 460
17	На поточний рахунок зараховано виручку від реалізації відвантаженої продукції			540 000
18	Списано собівартість реалізованої продукції (суму визначити)			?
19	Списано дохід, отриманий від реалізації продукції (суму визначити)			?
20	Списано на фінансові результати: витрати на збут (суму визначити); інші операційні витрати (суму визначити)			? ?
21	Визначено фінансовий результат підприємства та списано на синтетичний рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (нерозподілені збитки)" (суму визначити)			?

Завдання 4.2. Облік готової продукції та її реалізації.

Мета завдання – вивчити облік готової продукції та відображення господарських операцій на бухгалтерських рахунках її випуску, облік на складі готової продукції, відвантаження або видачу покупцю, а також обліку витрат при цьому. Потрібно засвоїти правильне визначення собівартості реалізованої продукції, а також фінансового результату.

Методичні рекомендації:

На промислових підприємствах облік щоденного випуску готової продукції ведеться за умовними обліковими цінами, які в кінці місяця доводять до фактичних. Визначення фінансового результату залежить також від суми адміністративних витрат та витрат на збут продукції.

У завданні необхідно:

1. Скласти бухгалтерські проводки на зведені господарські операції в табл. 20.
2. Визначити фінансовий результат (дохід) від реалізації продукції.
3. Визначити відсутні суми, ураховуючи чинне законодавство.

Умова завдання:

Таблиця 20

Журнал господарських операцій за жовтень 20XX р.

№ п/п	Зміст господарських операцій	Бухгалтерські проводки		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	2	3	4	5
1	Протягом жовтня випущено з виробництва готову продукцію, яка надійшла на складі та була оприбуткована за плановою собівартістю			135 000
2	У кінці місяця було визначено відхилення фактичної собівартості продукції від планової			+7 500
3	Згідно з договором постачання відвантажено готову продукцію замовнику за відпускною ціною, у тому числі ПДВ (суму визначити)			243 300
4	Відображено планову собівартість відвантаженої продукції			135 000
5	Виявлено відхилення фактичної собівартості відвантаженої продукції заказнику від планової			+9 000
6	На пакування відвантаженої продукції було витрачено матеріали			420
7	Нараховано заробітну платню робітникам за відвантаження продукції			600

1	2	3	4	5
8	Із заробітної плати утримано: податки з доходу фізичних осіб; ЄСВ			90 ?
9	Нараховано на зарплатню згідно з чинним законодавством (38 %) (суму визначити)			?
10	Створено забезпечення на оплату тарифних відпусток			137
11	Транспортне підприємство висунуло рахунок за перевезення готової продукції покупцю, у тому числі ПДВ			1 980, 330
12	Списано витрати на рекламу продукції, у тому числі ПДВ			150
13	Списано собівартість реалізованої продукції на фінансові результати			?
14	Списується отриманий дохід від реалізованої продукції на фінансові результати			243 300
15	На поточний рахунок надійшли гроші за реалізовану продукцію			?
16	На фінансові результати списано витрати на збут			?
17	Визначено фінансовий результат підприємства та списано на синтетичний рахунок 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)"			?

Завдання 4.3. Основи фінансової звітності.

Мета завдання – ознайомлення на практиці зі складом фінансової звітності, розібратися у змісті форм, вивчити форму балансу, його розділи, а також форми "Зміст про фінансові результати", "Зміст про рух грошових коштів", "Звіт про рух власного капіталу".

У завданні потрібно на основі зведених даних синтетичних рахунків скласти фінансовий звіт підприємства.

Умова завдання. Згідно з наведеними даними (табл. 21), скласти баланс підприємства (табл. 22).

Таблиця 21

Залишки синтетичних рахунків ТОВ "Зоря"

Код синтетичного рахунка	Назва синтетичного рахунка	Сума, тис. грн	
		на початок року	на кінець року
1	2	3	4
10	Основні засоби: первісна вартість; знос	45 878,3 28 844,3	52 716,8 30 690,0

Закінчення табл. 21

1	2	3	4
12	Нематеріальні активи: первісна вартість, накопичена амортизація	204,9 50,6	216,9 71,9
15	Капітальні інвестиції	2 697,7	2 715,8
50	Довгострокові позики	8 000,0	8 000,0
34	Короткострокові векселі одержані	573,7	682,1
17	Відстрочені податкові активи	1 092,0	1 887,0
	Інші оборотні активи	2 844,9	7 531,3
46	Неоплачений капітал	5 346,5	–
63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	4 234,7	2 659,5
20	Виробничі запаси	16 948,1	18 370,7
28	Товари	761,6	364,1
67	Розрахунки з учасниками	7 510,3	2 163,8
16	Довгострокова дебіторська заборгованість	23,2	19,1
644	Податковий кредит	3 349,3	4 965,4
40	Статутний капітал	27 083,0	27 083,0
65	Розрахунки за страхуванням	540,7	807,0
371	Розрахунки за виданими авансами	11 513,3	8 269,7
142	Інші інвестиції пов'язаним сторонам	656,7	670,7
641	Розрахунки за податками	2 425,8	1 653,6
43	Резервний капітал	2 271,1	2 271,1
301	Каса в національній валюті	1,6	1,5
441	Нерозподілений прибуток	23 383,1	51 009,5
23	Виробництво	6 937,9	9 013,6
62	Короткострокові векселі видані	2 689,4	2 937,6
35	Поточні фінансові інвестиції	1 718,6	1 519,7
66	Розрахунки з оплати праці	872,4	1 170,1
38	Резерв сумнівних боргів	110,2	0,8
377	Розрахунки з іншими дебіторами	470,0	517,0
39	Витрати майбутніх періодів	13,8	22,6
36	Розрахунки з покупцями та замовниками	11 946,3	24 413,6
681	Розрахунки за авансами одержаними	6 926,2	5 415,2
311	Поточні рахунки в національній валюті	991,0	34,0
26	Готова продукція	1 959,3	4 357,6
372	Розрахунки з підзвітними особами	3,2	7,2
60	Короткострокові позики	–	598,8
685	Розрахунки з іншими кредиторами	2 007,3	1 304,5
312	Поточні рахунки в іноземній валюті	180,1	–
374	Розрахунки за претензіями	320,0	613,0
684	Розрахунки за нарахованими відсотками	1 106,0	1 073,0

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на _____ 20__ р.

Форма № 1

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010		
первісна вартість	1011		
знос	1012		
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095		
II. Оборотні активи			
Запаси	1100		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130		
з бюджетом	1135		
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165		
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195		

1	2	3	4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300		
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420		
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495		
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615		
розрахунками з бюджетом	1620		
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625		
розрахунками з оплати праці	1630		
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695		
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900		

**Приклад складання фінансової звітності.
Формування статей балансу за Планом рахунків**

Актив	Код рядка	Зміст статей балансу за Планом рахунків
1	2	3
I. Необоротні активи		
Нематеріальні активи:		
залишкова вартість	010	ряд. 011 - ряд. 012
первісна вартість	011	СД12
Знос	012	СК133
Незавершене будівництво	020	СД151 + СД152 + СД153 + СД154 + + СД155
Основні засоби:		
залишкова вартість	030	ряд. 031 - ряд. 032
первісна вартість	031	СД10
Знос	032	СК131
Довгострокові фінансові інвестиції:		
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040	СД141
Інші фінансові інвестиції	045	СД142 + СД143
Довгострокова дебіторська заборгованість	050	СД16
Відстрочені податкові активи	060	СД17
Інші необоротні активи	070	СД18 + СД11 - СК132 - СК19
Усього за розділом I	080	ряд. 010 + ряд. 020 + ряд. 030 + + ряд. 040 + ряд. 045 + ряд. 050 + + ряд. 060 + ряд. 070
II. Оборотні активи		
Запаси:		
виробничі запаси	100	СД20 + СД22 + СД25
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110	СД21
незавершене виробництво	120	СД23
готова продукція	130	СД26 + СД27
Товари	140	СД28
Векселі одержані	150	СД34
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:		
чиста реалізаційна вартість	160	ряд. 161 - ряд. 162
первісна вартість	161	СД36
резерв сумнівних боргів	162	СК38
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		
з бюджетом	170	СД641 + СД644 + СД6421
за виданими авансами	180	СД371
з нарахованих доходів	190	СД373
із внутрішніх розрахунків	200	СД682

1	2	3
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	СД372 + СД374 + СД375 + СД376 + + СД377 + СД63 - СД65 - СД66 - СД685
Поточні фінансові інвестиції	220	СД35
Грошові кошти та їх еквіваленти:	230	
в національній валюті	240	СД301 + СД311 + СД313 + СД331 + + СД333
в іноземній валюті	250	СД302 + СД312 + СД314 + СД332 + + СД334
Інші оборотні активи	260	
Усього за розділом II	270	ряд. 100 + ряд. 110 + ряд. 120 + + ряд. 130 + ряд. 140 + ряд. 150 + + ряд. 160 + ряд. 170 + ряд. 180 + + ряд. 190 + ряд. 200 + ряд. 210 + + ряд. 220 + ряд. 230 + ряд. 240 + + ряд. 250
III. Витрати майбутніх періодів	270	СД39
Баланс	280	ряд. 080 + ряд. 260 + ряд. 270

Література: основна [3]; додаткова [17; 19; 20; 22].

Змістовий модуль 2

Теоретичні, організаційні засади та технологія аудиту

Тема 5. Аудит як форма контролю за фінансово-господарською діяльністю

Завдання 5.1. Визначення ролі аудиту в системі фінансового контролю та системі управління [1].

Під час виконання завдання студент має ознайомитися з поняттям фінансового контролю, що надають різні вчені та фахівці з обліку, аудиту та фінансів. Окреслити коло функцій фінансового контролю. Зазначити організаційно-правові форми фінансово-господарського контролю. Визначити напрями поліпшення системи управління на основі проведення аудиту та її взаємозв'язок з аудитом. Дані виконаної роботи подати з обґрунтованими висновками.

Завдання 5.2. Класифікація аудиту.

Надати класифікацію видів аудиту за певними критеріями. Дані подати у вигляді табл. 24.

Таблиця 24

Класифікація аудиту

Класифікаційна ознака	Вид аудиту	Зміст	Сфера застосування
1			
2			
...			

Завдання 5.3. Кодекс етики професійних бухгалтерів. Міжнародні стандарти контролю якості аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг.

Керуючись статтями 6 та 12 Закону України "Про аудиторську діяльність" № 3125–XII від 22.04.1993 р. (зі змінами й доповненнями) та Статутом Аудиторської палати України, з метою впровадження на національному рівні стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів. Аудиторська палата України затвердила для обов'язкового застосування під час виконання завдань із 1 травня 2014 року [60] у разі національних стандартів аудиту Міжнародні стандарти контролю якості аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2012 року. Ухвалено Кодекс етики професійних бухгалтерів Міжнародної федерації бухгалтерів у редакції 2012 року для обов'язкового застосування аудиторами України з 1 травня 2014 року.

Перший етап завдання полягає у вивченні змісту Кодексу етики професійних бухгалтерів та визначенні головних принципів в роботі аудитора.

Другий етап завдання – вивчення Міжнародних стандартів контролю якості аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2012 року: частина 1 і частина 2 [54; 55].

Навести відповідність між назвою міжнародних стандартів аудиту (МСА) та їх числовим позначенням, тобто обрати номер МСА та його правильну назву з табл. 25.

Назва Міжнародних стандартів аудиту та їх позначення

№ з/п	Позначення МСА	Назва Міжнародних стандартів аудиту
1	МСА 200	Аудиторські докази
2	МСА 505	Аудиторська вибірка
3	МСА 500	Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту, відповідно до Міжнародних стандартів аудиту
4	МСА 530	Зовнішні підтвердження
5	МСА 300	Аудиторська документація
6	МСА 520	Дії аудитора у відповідь на оцінені ризики
7	МСА 210	Модифікація думки у звіті незалежного аудитора
8	МСА 230	Планування аудиту фінансової звітності
9	МСА 330	Завдання з надання звіту щодо узагальненої фінансової звітності
10	МСА 620	Безперервність
11	МСА 810	Узгодження умов завдань з аудиту
12	МСА 600-699	Аналітичні процедури
13	МСА 705	Використання роботи експерта аудитора
14	МСА 570	Використання роботи інших фахівців

Завдання 5.4. Закон України "Про аудиторську діяльність".

Проаналізувати Закон України "Про аудиторську діяльність" [13]. Завдання студенти виконують за варіантами, які викладач визначає окремо для кожного (табл. 26 – 28). Потрібно за обраним варіантом ознайомитися з окремим розділом Закону України "Про аудиторську діяльність" та статтями, що до нього входять. Навести перелік основних понять до кожної статті, визначити особливості їх використання в роботі аудитора, а також, спираючись на засвоєний матеріал, зазначити зауваження або неточності у визначенні основних понять, унести власні пропозиції щодо їх покращення.

Таблиця 26

Варіант 1

Назва розділу та статей	Основні поняття	Особливості їхнього використання в роботі аудитора	Зауваження або неточності, власні пропозиції
1	2	3	4
Розділ I			
Загальні положення			
Стаття 1. Сфера дії Закону			
Стаття 2. Законодавство про аудиторську діяльність			
Стаття 3. Аудиторська діяльність			

1	2	3	4
Стаття 4. Аудитор			
Стаття 5. Аудиторська фірма			
Стаття 6. Стандарти аудиту			
Стаття 7. Аудиторський висновок та інші офіційні документи			
Стаття 8. Обов'язкове проведення аудиту			
Стаття 9. Обов'язки суб'єктів господарювання при проведенні аудиту			

Таблиця 27

Варіант 2

Назва розділу та статей	Основні поняття	Особливості їхнього використання в роботі аудитора	Зауваження або неточності, власні пропозиції
Розділ II			
Сертифікація аудиторів і реєстр аудиторських фірм та аудиторів			
Стаття 10. Сертифікація аудиторів			
Стаття 11. Реєстр аудиторських фірм та аудиторів			
Розділ III			
Аудиторська палата України			
Стаття 12. Повноваження Аудиторської палати України			
Стаття 13. Створення Аудиторської палати України			
Стаття 14. Діяльність Аудиторської палати України			
Стаття 15. Голова Аудиторської палати України			

Таблиця 28

Варіант 3

Назва розділу та статей	Основні поняття	Особливості їхнього використання в роботі аудитора	Зауваження або неточності, власні пропозиції
1	2	3	4
Розділ IV			
Порядок проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг			
Стаття 16. Загальні умови проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг			

1	2	3	4
Стаття 17. Підстави для проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг			
Розділ V			
Права та обов'язки аудиторів і аудиторських фірм			
Стаття 18. Права аудиторів і аудиторських фірм			
Стаття 19. Обов'язки аудиторів і аудиторських фірм			
Стаття 20. Спеціальні вимоги			
Розділ VI			
Відповідальність аудиторів та аудиторських фірм			
Стаття 21. Цивільно-правова відповідальність аудиторів та аудиторських фірм			
Стаття 22. Інші види відповідальності аудиторів та аудиторських фірм			

Завдання 5.5. Структура системи внутрішнього контролю. Середовище контролю та фактори, що його зумовлюють [1].

Система внутрішнього контролю передбачає контроль власником його господарської діяльності, який, у свою чергу, містить внутрішній аудит та контроль за господарськими процесами з боку посадових осіб за рівнями підпорядкування в організаційній системі управління.

Зазначити фактори, що зумовлюють середовище внутрішнього контролю. Порівняти систему внутрішнього контролю і систему внутрішнього аудиту за характеристиками, наведеними в табл. 29.

Таблиця 29

Порівняння системи внутрішнього контролю і системи внутрішнього аудиту

№ п/п	Характеристики	Система внутрішнього контролю	Система внутрішнього аудиту
1	Мета		
2	Суб'єкт		
3	В чиїх інтересах здійснюється		
4	Предмет інтересу		
5	Підпорядкованість		
6	Ступінь незалежності		
7	Методи		
8	Виконавець		

Завдання 5.6. Роль, значення та взаємозв'язок внутрішнього аудиту й системи управління підприємством.

На основі інформації та даних підприємства щодо організаційної структури, системи управління, функцій окремих підрозділів, на якому студент проходив практику, необхідно визначити взаємозв'язок служби внутрішнього аудиту з підрозділами підприємства. Дані подати у вигляді табл. 30.

Таблиця 30

Місце внутрішнього аудиту в системі управління підприємством

Підрозділ підприємства	Форма взаємозв'язку підрозділів зі службою внутрішнього аудиту
Адміністрація	
Відділ постачання	
Відділ маркетингу	
Бухгалтерія	
Плановий відділ	
Відділ праці та заробітної платні	
Відділ збуту	
Фінансовий відділ	
Юридичний відділ	
Виробничі підрозділи	
Автобаза	
Матеріальний склад	
Відділ з управління персоналом	

Література: основна [13]; додаткова [54; 55; 60].

Тема 6. Організація аудиту фінансової звітності

Завдання 6.1. Сертифікація аудиторів.

Визначити правомірність отримання сертифіката аудитора такими особами. Навести обґрунтовані відповіді щодо кожної особи [4].

1. Громадянка Франції, що має досвід безперервного трудового стажу протягом 3 років на посаді головного бухгалтера в Україні та має вищу освіту, визнану в Україні за спеціальністю "Фінанси" освітнього рівня бакалавр.

2. Студент 5 курсу юридичного факультету КНУ, який має чотири роки стажу роботи юристом.

3. Бухгалтер приватної фірми "Зевс", що має диплом Лондонського університету (освітній рівень – магістр), три роки стажу роботи бухгалтером

в Австралії та п'ять років досвіду роботи зі здійснення внутрішнього аудиту фірми "Зевс".

4. Бухгалтер фірми "Інфо-Аудит", яка працює 5 років на цій посаді, ВНЗ закінчила у 1997 році, має вищу освіту зі спеціальності "Бухгалтерський облік, аналіз і аудит".

5. Громадянка США, що має повну вищу економічну освіту та пропрацювала 5 років помічником аудитора в Україні.

6. Менеджер іноземного підприємства "Coca-cola Беверіджиз Україна" в м. Києві зі стажем роботи 10 років, що має повну вищу освіту зі спеціальності "Облік і аудит".

Завдання 6.2. Реєстрація суб'єктів аудиторської діяльності.

Навести реєстри аудиторів в Україні, зазначити їх особливості. Яким критеріям має відповідати аудиторські фірми для проведення обов'язкового та ініціативного аудиту? Навести перелік документів необхідних для реєстрації аудитора, порядок та терміни їх подання, розмір плати за реєстрацію аудитора.

Завдання 6.3. Об'єкти обов'язкового та ініціативного аудиту.

Згідно із Законом України "Про аудиторську діяльність" окреслити організації, що підлягають обов'язковому аудиту, а які ініціативному. Наведіть приклади підприємств, що підлягають обов'язковому та окремо ініціативному аудиту, зазначивши їх назву, форму власності, організаційно-правову форму господарювання, вид діяльності. Студент має вказати не менше ніж 10 організацій, що підлягають обов'язковому аудиту, і не менше ніж 10 організацій – ініціативному.

Ознайомити з даними Аудиторської палати України щодо видів аудиторських висновків за регіонами під час проведення обов'язкового та ініціативного видів аудиту фінансової звітності протягом 2012 року (табл. 31) [40]. Здійснити детальний аналіз видів аудиторських висновків за обов'язкового та ініціативного аудиту з обґрунтуванням їх результатів за кожним регіоном та в Україні загалом.

Завдання 6.4. Підстави притягнення суб'єктів аудиторської діяльності до юридичної відповідальності. Аудиторський ризик.

Умова завдання. Оцінити ризик контролю та ризик невиявлення (як складових аудиторського ризику) на підставі наведених ситуацій [33].

Ситуація 1. На спільному підприємстві "Мрія" аудиторська перевірка буде проводитися вперше, внутрішній контроль відсутній. Аудиторську перевірку на прохання адміністрації планується провести за 5 днів.

Аналіз видів аудиторських висновків, які надавались протягом 2012 року

Регіони	Обов'язковий аудит фінансової звітності					Ініціативний аудит фінансової звітності				
	Усього висновків	Безумовно-позитивні висновки	Умовно-позитивні висновки	Негативні висновки	Відмови від висловлення думки	Усього висновків	Безумовно-позитивні висновки	Умовно-позитивні висновки	Негативні висновки	Відмови від висловлення думки
Вінницька	207	21	184	1	1	17	3	14	0	0
Волинська	126	10	113	1	2	19	5	14	0	0
Дніпропетровська	628	208	410	7	3	197	84	110	2	1
Донецька	629	56	558	11	4	116	5	109	1	1
Житомирська	210	52	157	1	0	10	7	3	0	0
Закарпатська	138	21	116	1	0	28	7	21	0	0
Запорізька	363	47	301	14	1	29	4	23	2	0
Івано-Франківська	243	137	105	1	0	46	32	14	0	0
Кіровоградська	91	36	55	0	0	1	0	1	0	0
м. Київ та Київська обл.	3453	1138	2301	14	0	1874	904	939	19	12
Луганська	286	80	205	1	0	94	45	48	0	1
Львівська	108	6	94	4	4	13	1	10	2	0
Миколаївська	293	124	165	2	2	82	29	51	2	0
Одеська	135	17	111	7	0	27	7	19	1	0
Полтавська	139	15	121	3	0	18	5	11	0	2
Рівненська	97	12	83	1	1	8	3	5	0	0
Сумська	107	12	89	6	0	10	6	4	0	0
Тернопільська	176	150	25	1	0	13	9	4	0	0
Харківська	788	162	618	8	0	184	90	87	6	1
Херсонська	155	60	92	3	0	20	1	17	2	0
Хмельницька	135	39	96	0	0	9	0	9	0	0
Черкаська	183	71	112	0	0	36	15	20	1	0
Чернівецька	62	29	31	2	0	17	11	6	0	0
Чернігівська	199	3	185	6	5	7	2	5	0	0
Усього:	9517	2583	6796	102	36	2935	1295	1577	40	23

Ситуація 2. Бухгалтерський облік ведеться у СП за участю іноземних вкладів на головному підприємстві та його філіях. Головний бухгалтер фірми П. О. Остапенко має значний досвід практичної роботи на державних підприємствах; у спільних підприємствах та інших комерційних структурах не працювала. Інші обліковці не мають достатніх знань із міжнародних принципів і відповідних систем обліку. Працівники бухгалтерії одержують досить високу заробітну платню. Виникають труднощі щодо прийняття правильних рішень з обліку господарських операцій; мають місце запізнення надходжень бухгалтерських документів (у минулому звітному періоді) і, відповідно, відображення їхніх даних в обліку. Багато зведених сум в облікових записах важко перевірити. За попереднього вибіркового перегляду облікових реєстрів із реалізації продукції аудитором встановлено, що не всі суми мають підтверджено первинними документами. Протягом року підприємство 6 разів одержувало кредит банку на суму 300 тис. грн, не здійснюючи капітальних вкладень.

Завдання. Державним підприємством "Укрзалізниця" подано судовий позов на аудитора з таких позицій:

1) розкриття конфіденційної інформації щодо обсягів сплачених податків за період, за якими було надано аудиторський висновок (на вимогу Генеральної Прокуратури (ГП) України);

2) розкриття робочих документів аудитора комісії Аудиторської палати України (АПУ) з перевірки якості наданих послуг (за іншим позовом ГП).

Установити правомірність дій аудитора та їхню адекватність вимогам професійної етики.

Завдання 6. 5. Аудиторська вибірка.

Завдання 6.5.1. Виконати розрахунок аудиторської вибірки для запасів із застосуванням різних методів визначення кількості елементів вибірки. Зробити висновки.

Вихідні дані:

1. Загальний обсяг сукупності запасів, які перевіряються – 17 143 тис. грн.
2. Рівень суттєвості – 127 тис. грн
3. Номери документів, які підлягають перевірці, – із 1-го по 152-й.
4. Немає довіри до системи внутрішнього контролю, у бухгалтерському обліку за даними попередніх перевірок виявлено потенційні помилки.
5. Значення коефіцієнта перевірки вибрати з табл. 32.
6. Значення випадкових чисел для використання методу випадкового відбору становить 0,6986.

Значення коефіцієнта перевірки

Значення коефіцієнта перевірки	Стан системи бухгалтерського обліку	Оцінювання системи внутрішнього контролю
0,7	Якщо не виявлено помилки на рахунках бухгалтерського обліку	Система внутрішнього контролю відповідає необхідним вимогам
2	Якщо виявлено помилки на рахунках бухгалтерського обліку	Система внутрішнього контролю відповідає необхідним вимогам
3	Якщо виявлено потенційні помилки на рахунках бухгалтерського обліку	Немає довіри до системи внутрішнього контролю об'єкта аудиту

Завдання 6.5.2. Виконати розрахунок аудиторської вибірки для нематеріальних активів із застосуванням різних методів визначення кількості елементів вибірки. Зробити висновки.

Вихідні дані:

1. Загальний обсяг сукупності нематеріальних активів, які перевіряють – 27 456 тис. грн.
2. Рівень суттєвості – 327 тис. грн.
3. Номери документів, які підлягають перевірці, – із 1-го по 217-ї.
4. Система внутрішнього контролю ефективна, у бухгалтерському обліку за даними попередніх перевірок немає істотних викривлень.
5. Значення коефіцієнта перевірки вибрати з табл. 32.
6. Значення випадкових чисел для використання методу випадкового відбору становить 0,6738.

Література: основна [4]; додаткова [33; 40].

Тема 7. Методика аудиту фінансової звітності

Завдання 7.1. Перевірка відповідності даних обліку та звітності.

Провести аудит балансу ТОВ "Рентал" (табл. 33). Визначити методи аудиту, установити порушення нормативних документів. Результати подати у вигляді доповідної записки керівництву підприємства.

Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31.12.2014 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	0	0	0
накопичена амортизація	1002	0	0	0
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0	0	0
Основні засоби:		211	179	0
первісна вартість	031	1 309	1 261	0
знос	032	1 098	1 082	0
Інвестиційна нерухомість:	1015	506	471	0
первісна вартість	1016	1 749	1 749	0
знос	1017	1 243	1 268	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	0	0	0
первісна вартість	1021	0	0	0
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за мето- дом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	931	960	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізо- ваних страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	1 648	1 620	0
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	37	36	0
Виробничі запаси	1101	37	33	0
Незавершене виробництво	1102	0	0	0
Готова продукція	1103	0	0	0
Товари	1104	0	0	0

1	2	3	4	5
Поточні біологічні активи	1110	0	0	0
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	5	0	0
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	11	3	0
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 869	2 011	0
Поточні фінансові інвестиції	1160	131	131	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	210	1	0
Готівка	1166	21	0	0
Рахунки в банках	1167	0	0	0
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	0	0	0
Усього за розділом II	1195	2 074	2 182	0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	3 722	3 802	0

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	73	73	0
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	0	0	0
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	9	9	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2 553	2 787	0
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	2 639	2 869	0
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	497	493	0
Довгострокові забезпечення	1520	36	21	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань (на початок звітного періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат (на початок звітного періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій (на початок звітного періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви (на початок звітного періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	533	514	0

1	2	3	4	5
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість:	1610	0	13	0
за довгостроковими зобов'язаннями				
за товари, роботи, послуги	1615	183	183	0
за розрахунками з бюджетом	1620	21	8	0
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	6	5	0
за розрахунками з оплати праці	1630	35	31	0
за одержаними авансами	1635	0	35	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	309	174	0
Усього за розділом III	1695	554	419	0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	3 722	3 802	0

Завдання 7.2. Джерела інформації для проведення аудиту грошових коштів та готівкових операцій [27].

Зазначити джерела інформації, необхідні для проведення аудиту касових операцій. Здійснити їх класифікацію за ознакою деталізації інформації та її надходженням за готівковими операціями в касі, за внутрішніми та зовнішніми розрахунками. Результати роботи подати у вигляді табл. 34.

Групування джерел інформації для проведення аудиту грошових коштів і готівкових операцій

№ п/п	Класифікаційна ознака	Назва документа
1		
2		
...		

Пройти тест внутрішнього контролю за грошовими коштами в касі. Уявити себе на місці особи, яку перевіряє аудитор на знання ведення обліку грошових коштів і готівкових операцій та дати відповіді на питання анкети (табл. 35).

Анкета перевірки на знання ведення обліку касових операцій

№ п/п	Зміст запитання	Варіанти відповідей			
		інформація відсутня	так	ні	примітки
1	2	3	4	5	6
1	Скільки років Ви працюєте на підприємстві				
	0 – 1				
	1 – 5				
	5 і більше				
2	Що впливає на розмір ліміту каси:				
	обсяг касових оборотів (надходжень і витрат)				
	установленні терміни здавання готівки				
	місцезнаходження підприємства?				
3	Надходження готівки до каси підприємства оформляється прибутковими касовими ордерами за формою № КО-1?				
4	Хто має підписувати ПКО:				
	касир				
	менеджер				
	головний бухгалтер				
	керівник				
	одержувач?				
5	Чи можна видавати грошові кошти особі, яку не зазначено у видатковому документі				
6	Видача грошей іншій особі здійснюється тільки за дорученням				
7	Коли відкривається касова книга підприємством:				
	кожного місяця				
	кожного дня				
	раз на квартал				
	раз на рік?				

1	2	3	4	5	6
8	На якому рахунку обліковується "Каса в національній валюті"				
	301				
	302				
	311 312?				
9	Чи є на підприємстві наказ про облікову політику?				
10	Одержано з поточного рахунка в національній валюті готівку для різних цілей:				
	Дт 301 Кт 311 Дт 311 Кт 301				
	Дт 301 Кт 312				
11	Отримано готівку з поточного рахунка в іноземній валюті для виплати авансу з відрядження:				
	Дт 311 Кт 301 Дт 302 Кт 311				
	Дт 302 Кт 312				
12	Надійшла в касу виручка за продукцію власного виробництва:				
	Дт 301 Кт 731 Дт 311 Кт 361				
	Дт 301 Кт 701				
13	Отримано готівкою до каси внесок до статутного фонду:				
	Дт 301 Кт 40 Дт 46 Кт 30				
	Дт 301 Кт 46				
14	Виплачено з каси працівникам підприємства заробітну плату:				
	Дт 661 Кт 301 Дт 301 Кт 311				
	Дт 661 Кт 302				
15	Повернуто гроші в касу підзвітними особами:				
	Дт 301 Кт 311 Дт 301 Кт 372				
	Дт 301 Кт 371				
16	Повернуто касиром нестачу грошових коштів у касу:				
	Дт 301 Кт 661 Дт 301 Кт 311				
	Дт 301 Кт 375				
17	Чи здійснюють аналіз касових операцій?				

Розробити загальний план аудиту касових операцій на підприємстві, результати роботи подати в табл. 36.

Загальний план аудиту касових операцій на підприємстві

Етапи аудиторської перевірки	Аудиторські процедури	Аудиторські докази (підтверджені певними документами)	Термін проведення	Виконавці
Підготовчий				
Основний				
Завершальний				

Завдання 7.3. Перевірка операцій на рахунках в банках [15].

Джерелами інформації аудиту грошових коштів на рахунках в банку є:

- 1) вимоги нормативних документів з обліку грошових коштів на рахунку в банку;
- 2) наказ про облікову політику підприємства;
- 3) виписки банку за відповідний період;
- 4) первинні розрахункові документи та додані до них документи;
- 5) реєстри синтетичного та аналітичного обліку;
- 6) головна книга;
- 7) звітність (Баланс ф. № 1, Звіт про рух грошових коштів ф. № 3, Примітки до фінансової звітності ф. № 5);
- 8) відповіді на запити аудитора;
- 9) договори (угоди) з банком про відкриття рахунків тощо.

У процесі перевірки операцій на рахунках в банках, як і проведення аудиту грошових коштів та готівкових операцій здійснюється підготовчий етап аудиту. На цьому етапі необхідно оцінити систему внутрішнього контролю грошових коштів на рахунках у банку. Пройти тест, уявити себе на місці особи, яку перевіряє аудитор на знання ведення обліку грошових коштів на рахунках в банку та дати відповіді на запитання (табл. 37).

Таблиця 37

Тест внутрішнього контролю грошових коштів на рахунках у банку

№ п/п	Зміст питання	Варіанти відповідей			Примітки
		ні	так	інформація відсутня	
1	2	3	4	5	6
1	Доручення на перерахування грошей із рахунка в національній валюті подаються:				
	на паперових носіях				
	в електронному вигляді за допомогою системи "клієнт – банк"				

1	2	3	4	5	6
2	Право підпису на банківських документах (електронного підпису)				
	має винятково керівник				
	делеговане іншим посадовим особам				
3	Наявність суцільної реєстрації платіжних доручень				
4	Наявність пропусків у нумерації платіжних доручень				
5	Регістри з обліку операцій на поточному рахунку в національній валюті формуються:				
	автоматизовано				
	вручну				
6	Банківські виписки з додатками групуються і підшиваються у хронологічному порядку				
7	Доступ до комп'ютерного обліку операцій із руху коштів мають тільки особи, яким необхідний такий доступ у межах службових обов'язків				
8	Наявність рахунків, відкритих в іноземних банках				
9	Наявність окремих синтетичних регістрів для обліку коштів в різних валютах				
10	Облік руху коштів в іноземній валюті ведеться у двох валютах: валюті розрахунків і національній валюті				
11	Перерахунок залишку коштів в іноземній валюті для відображення в національній валюті здійснюється за курсом НБУ на дату звіту				
12	Регістри з обліку операцій на поточному рахунку в іноземній валюті формуються:				
	автоматизовано				
	вручну				

Умови завдання: перелік об'єктів аудиту в ході проведення фінансової звітності [21] наведено в табл. 38. Заповнити пусту колонку в наведеній таблиці, указавши інформацію й підрозділи, що підлягають аудиту за кожним наведеним об'єктом.

Таблиця 38

Об'єкти аудиту при перевірці фінансової звітності

№ п/п	Назва об'єкта	Характеристика інформації й підрозділів, що підлягають аудиту
1	2	3
1	Установчі та інші документи підприємства	
2	Облікова політика підприємства	

1	2	3
3	Основні засоби й нематеріальні активи	
4	Виробничі запаси	
5	Розрахунки з оплати праці	
6	Витрати на виробництво	
7	Готова продукція	
8	Кошти	
9	Розрахунки	
10	Фінансові результати	
11	Капітал і резерви	
12	Кредити та фінансування	
13	Облік по забалансових рахунках	
14	Фінансова звітність і додатки	

Завдання 7.4. Перевірка наявності та руху основних засобів і нематеріальних активів [52].

У табл. 39 відобразить мету, завдання, джерела інформації, об'єкти аудиту, етапи аудиту та їх зміст окремо для основних засобів і нематеріальних активів.

Таблиця 39

Аудит основних засобів і нематеріальних активів

	Основні засоби	Нематеріальні активи
Мета аудиту		
Завдання		
Джерела інформації		
Об'єкти аудиту		
Етапи аудиту та їхній зміст		

Завдання 7.5. Аудит формування статутного капіталу [63].

Попередній етап аудиту передбачає дослідження відповідності формування статутного капіталу нормативним вимогам його обліку та відображення у звітності. Цю процедуру слід проводити в аспекті формування документально затверджених джерел інформації, облікових рішень, аналітичних та синтетичних облікових регістрів, відповідних статей фінансової звітності. Указати джерело інформації з формування та руху статутного капіталу, відповідно до змісту наведених у табл. 40 операцій, а також кореспонденцію рахунків за ними.

Типові первинні документи та облікові рішення з формування та руху статутного капіталу

Зміст операції	Джерело інформації	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
Оголошення розміру статутного капіталу та реєстрація статуту			
Формування статутного капіталу у розмірі, зафіксованому в статуті			
Збільшення статутного капіталу за рахунок додаткових внесків засновників (учасників)			
Зменшення статутного капіталу за рахунок вилучення акцій (часток у капіталі)			
Зменшення статутного капіталу за рахунок анулювання акцій (часток у капіталі)			

Завдання 7.6. Аудиторська оцінка фінансово-економічного потенціалу підприємства та ефективності його використання.

Зміст завдання: скласти тести внутрішнього контролю та програму перевірки доходів підприємства [43].

Джерелами інформації для аудиторських послуг із перевірки доходів є: наказ про облікову політику підприємства;

первинні документи з обліку доходів (договори купівлі-продажу, міни, дарування, рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, платіжні вимоги, акти переоцінки, довідки (розрахунки) щодо руху активів та зміни зобов'язань тощо);

облікові реєстри, що використовуються для відображення господарських операцій з обліку доходів і результатів діяльності;

акти та довідки попередніх перевірок, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю;

податкова звітність.

Література: основна [15; 21]; додаткова [27; 43; 54; 63].

Тема 8. Інформаційні ресурси обліку й аудиту в управлінні підприємством

Завдання 8.1. Пошук інформаційних ресурсів (автоматизованих програм) обліку й аудиту в управлінні підприємством засобами мережі Інтернет [64].

За допомогою мережі Інтернет зробити огляд ресурсів, що допомагають автоматизувати облік і аудит в управлінні підприємством. Навести назви таких автоматизованих програм, їх вартість для підприємства й особливості та переваги використання. Дані подати в табл. 41.

Таблиця 41

Автоматизовані програми обліку й аудиту в управлінні підприємством

№ п/п	Назви програмних продуктів	Вартість	Особливості	Переваги використання
1				
2				
...				

Завдання 8.2. Джерела інформації для проведення аудиту [14].

Аудиторська фірма "Пілот" проводила аудит фінансової звітності ВАТ "Енергоресурс". У ході здійснення аудиту було складено такі документи (табл. 42).

Таблиця 42

Реєстр складених робочих документів у ході здійснення аудиту річної фінансової звітності ВАТ "Енергоресурс"

№ п/п	Назва документа
1	2
1	Лист замовника до аудиторської фірми з проханням про проведення аудиторської перевірки
2	Лист-зобов'язання
3	Лист клієнта до попереднього аудитора – аудиторської фірми "Ківас" із проханням надати необхідну інформацію діючому аудитору
4	Лист нинішнього аудитора до попереднього аудитора
5	Документація з попереднього обстеження клієнта
6	Договір на проведення аудиту
7	Документи, що підтверджують розрахунки із клієнтом

1	2
8	Дані щодо керівництва та акціонерів
9	Анкета опитування попереднього аудитора
10	Анкета обстеження клієнта та його звітності
11	Копія статуту підприємства-клієнта
12	Протоколи загальних зборів акціонерів
13	Інформація про розподіл дивідендів
14	Інформація про види діяльності та розміщення філій
15	Зведені фінансові результати за низку років
16	Опис особливостей бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю клієнта
17	Схеми організації управління та послідовності контрольних процедур господарських операцій
18	Дані про основних партнерів та конкурентів підприємства
19	Дані про важливі угоди клієнта
20	Банківська інформація
21	Особливості оподаткування клієнта
22	Копії фінансової звітності (ф. 1 – 5)
23	Реєстр запропонованих клієнту виправних проводок
24	Записи про деякі аспекти фінансової звітності клієнта
25	Копії статистичної та податкової звітності клієнта
26	Тести контролю та висновки
27	Документи, що фіксують відхилення у системі внутрішнього контролю
28	Графік документообігу
29	Опис системи бухгалтерського обліку клієнта
30	Опис облікової політики підприємства
31	Інформація про використання методів оцінювання запасів
32	Висновки щодо оцінювання властивого ризику
33	Розрахунки найважливіших фінансових показників і аналіз тенденцій діяльності підприємства
34	Документація з оцінювання системи бухгалтерського обліку
35	Документація з оцінювання внутрішнього контролю
36	Документація з оцінювання ризику невиявлення
37	Стратегія та план аудиту
38	Програми аудиторської перевірки
39	Витяг із висновку внутрішнього аудиту
40	Інформація отримана від попереднього аудиту
41	Акт виконаних робіт
42	Пояснювальна записка від керівництва на запити аудитора
43	Реєстр запитів до дебіторів
44	Реєстр запитів до кредиторів
45	Задokumentовані результати проведених процедур по суті
46	Аналітичні розрахунки щодо оцінювання принципу безперервності діяльності підприємства
47	Звіт аудитора перед замовником
48	Аудиторський висновок

Наведені документи потрібно згрупувати за класифікаційними ознаками та подати в табл. 43.

Класифікація робочих документів аудитора

Класифікаційна ознака	Вид класифікаційної ознаки	Назва робочого документа та його № п/п
За призначенням	базова	
	підсумкова	
За часом ведення і використання	постійного використання	
	поточного використання	
За джерелами отримання	Від третіх осіб	
	Від підприємства-клієнта	
	Складені аудитором	
За характером інформації	Про систему внутрішнього контролю	
	Про систему бухгалтерського обліку	
	Аудиторські організаційно-функціональні документи	
	Документи з оцінювання аудиторського ризику	
	Аудиторські документи по перевірці окремих статей і показників річного звіту	
	Кореспонденція аудитора	
	Підсумкові документи	
За призначенням	Оглядові	
	Інформативні	
	Перевірочні	
	Підтверджуючі	
	Розрахункові	
	Порівняльні	
	Аналітичні	

Література: основна [14]; додаткова [64].

Використана література

Основна

1. Аудит (Основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту) : підручник / за ред. проф. В. В. Немченко, О. Ю. Редько. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 540 с.

2. Аудит : підручник / Г. М. Давидов, Г. М. Давидова, М. В. Кужельного [та ін.] ; за ред.: Г. М. Давидова, М. В. Кужельного. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2009. – 495 с.

3. Бухгалтерский учет : учеб. пособ. / под общ. ред. канд. экон. наук, доц. П. С. Тютюнника. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2013. – 428 с.

4. Виноградова М. О. Аудит [текст] : навч. посіб. / М. О. Виноградова, Л. І. Жидеєва. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 654 с.
5. Гаевская Н. И. Контроль качества – залог реальной цены на аудиторские услуги / Н. И. Гаевская // Аудитор України. – 2012. – № 20. – С. 19–25.
6. Дікань Л. В. Аудит : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л. В. Дікань, Н. Ф. Чечетова, Ю. О. Голуб та ін. ; за заг. ред. канд. екон. наук, проф. Л. В. Дікань. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2011. – 276 с.
7. Дорош Н. І. Аудит: методологія і організація / Н. І. Дорош. – К. : Т-во "Знання" КОО, 2011. – 402 с.
8. Драч В. І. Суттєвість в аудиті / В. І. Драч // Аудитор України. – 2014. – № 17. – С. 12–15.
9. Мултановська Т. В. Аудит : навч. посіб. / Т. В. Мултановська, Т. С. Воїнова, О. О. Вороніна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. – 336 с.
10. План счетов бухгалтерского учета активов, капитала, обязательств и хозяйственных операций предприятий и организаций // Все о бухгалтерском учете. – 2015. – № 79. – С. 2–9.
11. Практикум з навчальної дисципліни "Аудит" для студентів на пряму підготовки "Облік і аудит" усіх форм навчання / укл. Т. С. Воїнова, О. О. Бондаренко, О. О. Вороніна та ін. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 84 с.
12. Про акціонерні товариства : Закон України № 514–VI від 17.09.2008 р. V // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 50–51. – Ст. 381.
13. Про аудиторську діяльність : Закон України від 14.09.2006 р. №140–V // Відомості Верховної ради України. – 2006. – № 44. – Ст. 432.
14. Рядська В. В. Аудит : [практикум] / В. В. Рядська, Я. В. Петраков. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 464 с.
15. Утенкова К. О. Аудит : навч. посіб. / К. О. Утенкова. – К. : Алерта, 2011. – 408 с.

Додаткова

16. Аренс А. Аудит / А. Аренс, Дж. Лоббек ; пер. с англ. ; гл. ред. проф. Я. В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 2011. – 560 с.
17. Білуха Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку / Ф. Ф. Білуха. – Житомир : ЖІТІ, 2011. – 692 с.
18. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підруч. для студ. спец. "Облік і аудит" вищ. навч. закл. / Ф. Ф. Бутинець. – 3-тє вид., доп. і переробл. – Житомир : ПП "Рута", 2012. – 512 с.
19. Бутинець Ф. Ф. Теорія бухгалтерського обліку : підручник для студентів вузів / Ф. Ф. Бутинець. – 2-ге вид., доп. і переробл. – Житомир : ЖІТІ, 2013. – 640 с.
20. Васюта-Беркут О. І. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / О. І. Васюта, Г. Ф. Шепітко, Н. О. Ромашевська ; за ред. В. Б. Загожая. – К. : МАУП, 2011. – 176 с.

21. Гордієнко Н. І. Аудит, методика і організація : навч. посіб. (для студ. екон. спец.) у 2-х ч. Ч. 2 / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, М. Ю. Карпенко. – Х. : ХНАМГ, 2007. – 294 с.
22. Грабова Н. Н. Бухгалтерский учет в производственных и торговых предприятиях / Н. Н. Грабова, В. Н. Добровский. – К. : А.С.К., 2011. – 624 с.
23. Додж Р. Краткое руководство по стандартам и нормам аудита / Р. Додж ; пер. с англ. – М. : Финансы и статистика ; ЮНИТИ, 2012. – 240 с.
24. Завгородний В. П. Бухгалтерский учет в Украине : учеб. пособ. для студ. вузов / В. П. Завгородний. – 5-е изд., доп. и перераб. – К. : Издательство А.С.К., 2013. – 847 с.
25. Ільїна С. Б. Основи аудиту : навч.-практ. посіб. / С. Б. Ільїна. – К. : Кондор, 2009. – 378 с.
26. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту : підручник / Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча. – К. : Каравела, 2011. – 544 с.
27. Меліхова Т. О. Розробка програми аудиту касових операцій для підвищення ефективності діяльності підприємства / Т. О. Меліхова, Т. В. Манойло // Регіональна бізнес-економіка та управління. – 2013. – № 2 (38). – С. 97–106.
28. Мултановская Т. Аудит в схемах и таблицах / Т. Мултановская, М. Горяева ; ред. Я. Кавторева. – Х. : Фактор, 2012. – 336 с.
29. Мякота В. Собівартість продукції: від випуску до реалізації / В. Мякота. – Х. : Фактор, 2012. – 264 с.
30. Огійчук М. Ф. Аудит : організація і методика : навч. посіб. / М. Ф. Огійчук, І. Т. Новіков, І. І. Рагуліна. – К. : Алеута, 2012. – 584 с.
31. Онищенко Т. Альбом бухгалтерських проводок / Т. Онищенко, В. Мякота. – 8-ме вид., переробл. і доп. – Х. : Фактор, 2011. – 304 с.
32. Основи аудиту : навч. посіб. / С. І. Дерев'янку, С. О. Олійник, Н. П. Кузик, О. М. Ганяйло. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
33. Основи фінансового контролю і аудиту [Текст] : методичні вказівки до практичних занять / уклад. О. А. Скорба ; Державний вищий навчальний заклад "Українська академія банківської справи Національного банку України". – Суми : ДВНЗ "УАБС НБУ", 2015. – 55 с.
34. Писаревська Т. А. Інформаційні системи обліку та аудиту [Текст] : навч. посіб. / Т. А. Писаревська. – К. : КНЕУ, 2004. – 369 с.
35. Справжній бухоблік. – Х. : Фактор, 2011. – 1072 с.
36. Терещенко Л. О. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навч. посіб. / Л. О. Терещенко. – К. : КНЕУ, 2005. – 187 с.
37. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України : підручник / Н. М. Ткаченко. – 5-те вид., допов. і переробл. – К. : А.С.К., 2013. – 784 с.

38. Шквір В. Д. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : практикум / В. Д. Шквір, А. Г. Загородній, О. С. Височан. – К. : Знання, 2006. – 429 с.

39. Як заповнити первинну документацію / уклад. О. Піроженко. – Х. : Фактор, 2013. – 208 с.

Інформаційні ресурси

40. Аналіз видів аудиторських висновків, як надавались протягом 2012 року // Офіційний сайт Аудиторської палати України. – Режим доступу : <http://apu.com.ua>.

41. Аудит в Украине [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.auditinukaine.com>.

42. Бібліотека бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pro-u4ot.info>.

43. Борисейко Ю. В. Перевірка доходів підприємства: особливості організації аудиту [Електронний ресурс] / Ю. В. Борисейко. – Режим доступу : <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/eco-1-2012/092-096.pdf>.

44. Бухгалтерський форум "Бухгалтерський облік". Офіційний сайт. – Режим доступу : <http://www.buhoblik.org.ua/uchet.html>.

45. Видавничо-консалтинговий клуб "Баланс" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://balance.ua>.

46. Все про бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.vobu.com.ua>.

47. Журнал "Аудитор" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://n-auditor.com.ua/uk/component/na_archive/316?view=material.

48. Журнал "Бухгалтер" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.buhgalter.kharkov.com>.

49. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Інструкція Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

50. Інтерактивна бухгалтерія. Бухгалтерський сервіс [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.interbuh.com.ua>.

51. Інформаційно-аналітичний портал "Бізнес в Україні". – Режим доступу : <http://www.dinai.com>.

52. Карп'як Я. С. Організація аудиторської перевірки нематеріальних активів промислових підприємств [Електронний ресурс] / Я. С. Карп'як,

Л. І. Ріжко, О. Я. Карп'як. – Режим доступу : http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/12687/1/18_92-103_Vis721menegment.pdf.

53. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : Наказ Міністерства фінансів України від 28 березня 2013 року № 433 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536.

54. Міжнародні стандарти контролю якості аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2012 року. У 2-х ч. Ч. 1 // Офіційний сайт Аудиторської палати України. – Режим доступу : <http://apu.com.ua>.

55. Міжнародні стандарти контролю якості аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг видання 2012 року. У 2-х ч. Ч. 2 // Офіційний сайт Аудиторської палати України. – Режим доступу : <http://apu.com.ua>.

56. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

57. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

58. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, затверджені наказом Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

59. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

60. Про застосування стандартів аудиту та етики : Рішення від 27.02.2014 р. № 290/7 / Офіційний сайт Аудиторської палати України // Режим доступу: <http://apu.com.ua>.

61. Про затвердження Переліку послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми) : Рішення Аудиторської палати України від 27.09.2007 р. № 182/5 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.ua>.

62. Спілка аудиторів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.spilka-audit.org.ua>.

63. Уманська В. Г. Аудит статутного капіталу фінансових установ [Електронний ресурс] / В. Г. Уманська, Л. Ю. Мельник. – Режим доступу : <http://lib.udau.edu.ua/bitstream/123456789/1009/1/АУДИТ%20СТАТУТНОГО%20КАПІТАЛУ%20ФІНАНСОВИХ%20УСТАНОВ%281%29.pdf>.

64. Ходаківська Л. О. Організація проведення аудиту за допомогою комп'ютерних інформаційних систем [Електронний ресурс] / Л. О. Ходаківська. – Режим доступу : <http://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.3/230.pdf>.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Баланс на 31 грудня 20__ р.

Актив	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
Основні засоби		
залишкова вартість	1 750 000	
первісна вартість (10)	2 570 000	
знос (131)	820 000	
Виробничі запаси (20)	470 800	
Незавершене виробництво (23)	21 000	
Готова продукція (26)	36 500	
Грошові кошти та їх еквіваленти		
каса (301)	840	
поточний рахунок (311)	17 520	
Інша поточна заборгованість (372)	350	
Баланс	2 297 010	
Пасив		
Статутний капітал (40)	1 997 770	
Додатковий вкладений капітал (42)	25 000	
Нерозподілений прибуток (441)	3 540	
Довгострокові кредити (50)	165 000	
Розрахунки з постачальниками (631)	36 000	
Розрахунки з оплати праці (661)	48 700	
Розрахунки з бюджетом (64)	21 000	
Баланс	2 297 010	

**Реєстраційний журнал
господарчих операцій за січень 20__ р.**

№ п/п	Зміст операцій	Сума, грн	Номер журналу	Номер відомості	Кореспонденція рахунків	
					дебет	кредит
1	2	3	4	5	6	7
1	Надійшли матеріали від металургійного заводу та оприбутковані на склад за прибутковим ордером	42 000				
2	На суму ПДВ	8 400				
3	Прийнято до сплати рахунок №120 заводу "Прибор" за виконані роботи для основного виробництва	5 700				
4	На суму ПДВ	1 140				
5	За лімітно-заборною картою відпущено матеріали зі складу:					
	а) на виготовлення продукції	35 000				
	б) для потреб цеху	6 000				
	в) для потреб заводууправління	8 000				
6	За видатковим касовим ордером № 5 видано в підзвіт А. К. Шевченко на господарські потреби	220				
7	Згідно з випискою банку:					
	а) сплачено з поточного рахунку за розрахунково-касове обслуговування	235				
	б) за грошовим чеком надійшло в касу на виплату заробітної плати	42 300				
8	За платіжною відомістю виплачена заробітну платню робітникам	42 300				
9	Підзвітною особою І. В. Кононенко надано звіт про використані кошти на адміністративні витрати	150				

Продовження додатка А

Продовження табл. А.2

1	2	3	4	5	6	7
10	Невикористані гроші підзвітна особа А. К. Шевченко повернула в касу	220				
11	Згідно з розрахунковою відомістю, нараховано заробітну плату:					
	а) робітникам основного виробництва	38 200				
	б) цеховому персоналу	12 000				
	в) персоналу заводоуправління	5 200				
12	Виконано нарахування на соціальні потреби:					
	а) робітникам основного виробництва	14 134				
	б) цеховому персоналу	4 440				
	в) персоналу заводоуправління	1 924				
13	Згідно з накопичувальними відомостями, списують на основне виробництво загальновиробничі витрати	22 440				
14	Списуються на фінансові результати адміністративні витрати	15 509				
15	Згідно з накладними, оприбутковано на склад готова продукція основного виробництва	68 520				
16	Відвантажено покупцям готова продукція за договірними цінами на суму ПДВ	126 000 21 000				
17	Згідно з випискою банку, зараховано на поточний рахунок оплату за відвантажену продукцію	126 000				
18	Згідно з розрахунком, списано фактичну собівартість реалізованої продукції	70 950				

Закінчення додатка А

Закінчення табл. А.1

1	2	3	4	5	6	7
19	Згідно з розрахунком, списано на фінансові результати:					
	собівартість реалізованої готової продукції	70 950				
	дохід від реалізації готової продукції	105 000				
20	Відображено фінансовий результат від основної діяльності	18 541				
21	Згідно з випискою банку, перераховано заборгованість постачальникам:					
	а) металургійному заводу	50 400				
	б) заводу "Прибор"	6 840				

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Завдання до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
"ОБЛІК І АУДИТ"
для студентів напрямів підготовки
6.030601 "Менеджмент", 6.140103 "Туризм"
денної форми навчання**

Укладачі: **Цюрко** Інна Анатоліївна
Леонова Юлія Олександрівна
Доценко Наталія Сергіївна

Відповідальний за випуск *А. А. Пилипенко*

Редактор *О. Г. Доценко*

Коректор *О. Г. Лященко*

План 2016 р. Поз. № 12.

Підп. до друку 14.07.2016 р. Формат 60 x 90 1/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 4,0. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 40 пр. Зам. № 124.

Видавець і виготівник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*